

**NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O OTPISU DUGOVA FIZIČKIM OSOBAMA, S
NACRTOM KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA**

Zagreb, lipanj 2018.

PRIJEDLOG ZAKONA O OTPISU DUGOVA FIZIČKIM OSOBAMA

I. USTAVNA OSNOVA DONOŠENJA ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 - pročišćeni tekst i 5/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

a) Ocjena stanja i osnovna pitanja koja se uređuju Zakonom

U Republici Hrvatskoj veliki problem predstavlja prezaduženost fizičkih osoba koje su pod mjerama ovrhe koja se provodi na novčanim sredstvima duže vrijeme pa čak i više godina. Te fizičke osobe susreću se s teškoćama u svakodnevnom životu obzirom da su njihova primanja blokirana zbog dugovanja prema raznim vjerovnicima.

Kao vjerovnici mogu se javiti država, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, financijske institucije radi obveza po kreditima, pravne osobe radi različitih obveza, primjerice obveza za komunalne usluge, električnu energiju, plin, telefonske usluge i slično. Stoga je i Program Vlade Republike Hrvatske u mandatu 2016. do 2020. usmjeren, između ostalog, i na rješavanje problema insolventnosti fizičkih osoba, poduzimanjem mjera u cilju rješavanja problema blokiranih fizičkih osoba. Fizičkim osobama u smislu ovoga Zakona smatraju se fizičke osobe, odnosno građani koji ne obavljaju registriranu djelatnost ili koji su registriranu djelatnost prestali obavljati do 31. prosinca 2017. godine.

Od početka 2011. broj ovrha i iznos duga za koji se provodi ovrha na novčanim sredstvima fizičkih osoba se povećao budući da je do tada bilo vrlo teško, gotovo nemoguće provesti ovrhu na računima građana što je omogućeno centraliziranim sustavom putem Financijske agencije (dalje u tekstu: FINA). FINA provodi ovrhu na temelju Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima (Narodne novine, br. 91/2010 i 112/2012), a ovrha je uređena još i Ovršnim zakonom, Općim poreznim zakonom, Prekršajnim zakonom, Zakonom o sudskim pristojbama i drugim zakonima.

Ovrha se provodi po svim računima ovršenika koje ovršenik ima otvorene u bilo kojoj banci u Republici Hrvatskoj, osim na računima, odnosno sredstvima koja su izuzeta od ovrhe. Ako dužnik pored glavnice duguje i kamate i troškove, prvo se namiruju troškovi, zatim kamate i na kraju glavnica duga (u skladu s člankom 172. Zakona o obveznim odnosima). Ovrha se ne provodi na primanjima i naknadama za koje su Ovršnim zakonom propisana izuzeća ili ograničenja od ovrhe (članak 172. i 173.) ili su nekim drugim zakonom izuzete od ovrhe. Od ovrhe su u cijelosti, neovisno o iznosu, izuzeta primanja kao što su dječji doplatok, porodična naknada, primanja iz socijalne skrbi i slično. U 2017. godini ukupan priljev sredstava na račune izuzete od ovrhe iznosio je preko 5,3 milijarde kuna.

Broj blokiranih građana na dan 31. ožujka 2018. godine je 325.254 s ukupnim dugom koji iznosi 43,37 milijardi kuna.

Prema podacima FINA-e oko 58% dužnika duguje male iznose duga, koji se uglavnom odnose na tekuću potrošnju i potrošačke usluge (više od 30% za telekomunikacijske usluge i HRT), te iako čine najveći broj dužnika, njihov ukupan dug iznosi samo 4% od ukupnog iznosa duga.

Srednji dužnici, oni iznad 30.000,00 kn, duguju prvenstveno bankama kao vjerovnicima te se vjerojatno radi o većim kreditima, posebice stambenim.

Najveći dužnici, koji duguju po više od milijun kuna, iako čine samo 1% ukupnog broja blokiranih građana duguju čak 52 % ukupnog duga. Njihov dug uglavnom je prema bankama te se u ovoj grupi nalaze i osobe koje su jamčile za obveze pravnih osoba ili osobe kojima je preostao dug nakon neuspjelog poduzetničkog pothvata.

Svrha i cilj ovoga Zakona, kao jednokratne mjere pomoći, je rješavanje problema većeg broja građana s blokiranim računima, odnosno otvaranje mogućnosti za deblokadu njihovih računa. Time se građanima olakšava situacija u kojoj su se našli zbog blokade računa, potiče potrošnja i gospodarski rast.

Kao početno stanje procjene uvjeta za otpis duga, uzima se postojanje blokade računa na dan 31. prosinca 2017. godine. Kako bi uvjeti za otpis duga bili ispunjeni blokada evidentirana na navedeni dan mora se i dalje izvršavati na dan stupanja na snagu ovoga Zakona. Početni datum definiran je zbog propisivanja jasnih kriterija uvjeta za otpis te kako bi se učinak zakona primijenio upravo na one blokirane građane zbog kojih se ovaj Zakon kao jednokratna mjera pomoći i donosi. Također je cilj spriječiti moguće zlouporabe u vidu namjernog neplaćanja obveza u razdoblju od najave Zakona do njegova stupanja na snagu.

Nadalje, zbog zaštite prava vjerovnika i očuvanja pravne sigurnosti odredbe ovoga Zakona o provedbi otpisa i reprograma dospjelog duga primjenjuju se nakon njegova stupanja na snagu pri čemu vjerovnici iz grupe II. samostalno odlučuju hoće li na svoje postojeće tražbine primijeniti odredbe o otpisu dugova blokiranih građana. Na taj se način, a posebno propisivanjem poreznih učinaka otpisa, stimulira vjerovnike na provedbu otpisa.

Cilj mjere zbog čije je realizacije i pripremljen ovaj Prijedlog Zakona ne bi se mogao postići na drugačiji način zbog nedostatnosti postojeće regulative u ovom području. Naime, za izvansudsku ovrhu nema propisanog krajnjeg roka do kojeg je moguća provedba ovrhe stoga ista može trajati zauvijek. Neovisno o tome što se godišnja stopa novih osnova za plaćanje smanjuje, ukupan dug blokiranih građana raste iz razloga što kumulativ starih ovrha ostaje i dalje evidentiran. Zbog navedenog opisanu nužnost nije moguće ostvariti bez zahvaćanja u konkretne i egzistentne pravne odnose.

Ovim Zakonom uređuju se uvjeti, način i postupak otpisa dospjelih dugova fizičkih osoba za koji se provodi ovrha na novčanim sredstvima, pri čemu se u obzir uzimaju i kamate i drugi pripadajući troškovi koje fizičke osobe imaju u vezi s tim dugovanjima.

Otpis se neće provoditi za dugovanja koja se odnose na tražbine s osnove privremenog uzdržavanja djece, novčane kazne izrečene u postupku pred sudom ili nadležnim tijelom, te obveze koje se odnose na tražbine prijašnjih dužnikovih radnika iz radnog odnosa prema posebnim propisima.

Prema ovom Zakonu vjerovnici se dijele na dvije grupe s različitim načinom postupanja prema dužnicima.

Vjerovnici iz grupe I. su Republika Hrvatska, proračunski i izvanproračunski korisnici državnog proračuna koji se nalaze u Registru proračunskih i izvanproračunskih korisnika, trgovačka društva u isključivom vlasništvu Republike Hrvatske te pravne osobe kojima je osnivač Republika Hrvatska koje se nalaze u Registru trgovačkih društava i drugih pravnih osoba obveznika davanja Izjave o fiskalnoj odgovornosti koji objavljuje Ministarstvo financija kao i vjerovnici tražbina koje se naplaćuju temeljem rješenja Porezne uprave.

Vjerovnici iz grupe II. su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, proračunski i izvanproračunski korisnici proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji se nalaze u Registru proračunskih i izvanproračunskih korisnika, financijske institucije te sve druge pravne osobe i fizičke osobe koje obavljaju registriranu djelatnost.

Pretpostavka je kako će otpis duga od strane Vjerovnika iz grupe I. biti poticaj Vjerovnicima iz grupe II. da izvrše otpise, obzirom da se za iste propisuje porezni učinak otpisa duga. Naime, kako bi se olakšalo poslovanje i donošenje odluke o otpisu vjerovnicima koji su obveznici poreza na dobit iznos otpisanog duga do 10.000,00 kuna smatra se porezno priznatim rashodom, a obveznicima poreza na dohodak iznos otpisanog duga do 10.000,00 kuna se ne uključuje u oporezive primitke. Fizičkim osobama - dužnicima kojima se izvrši otpis dospjelog duga, iznos otpisa neće se smatrati oporezivim primitkom.

Otpisi utvrđeni prema ovom Zakonu provode se neovisno o odredbama propisa o oporezivanju dobiti i dohotka koji uređuju porezno priznate otpise.

Zakonom se također uređuje reprogram poreznog duga koji nije otpisan sukladno odredbama ovoga Zakona. Propisano je da fizičke osobe mogu poreznom tijelu podnijeti zahtjev za reprogram do 31. prosinca 2018. godine. Porezno tijelo definirano je zakonom koji uređuje opći porezni postupak. Dospjeli dug može se reprogramirati najduže na rok od 60 mjeseci, a na reprogramiranu glavnica obračunati će se zakonska zatezna kamata.

Propisana mjera reprograma razmjerna je ciljevima koji su se njome željeli postići jer mjerom nije nametnut prekomjeren teret adresatima ove mjere.

Na ovaj način se osigurava ostvarenje temeljnih socijalnih prava i socijalne sigurnosti te se izjednačuju odnosno umanjuju ekstremne socijalne razlike, uslijed čega smatramo da zakonodavna intervencija ima legitimni cilj i opravdana je s aspekta javnog ili općeg interesa.

b) Posljedice koje će proisteći donošenjem Zakona

Otpisom duga do 10.000,00 kn svim građanima blokiranim na dan 31.12.2017. godine od strane države i povezanih osoba (Vjerovnici grupe I), umanjit će se ukupan iznos duga (dug će uistinu i prestati u smislu prestanka obveze po Zakonu o obveznim odnosima) za više od 650 milijuna kuna. Stupanjem Zakona na snagu, Vjerovnici iz grupe I. izvršit će otpis kojim će oko 7.000 građana biti deblokirano. Otpis duga planiran je kao jednokratna mjera. Za preostali dug koji nije otpisan, omogućen je reprogram duga na razdoblje do 60 mjeseci.

Zakon će povrh ovih izvjesnih, imati i dodatne učinke na blokirane građane nakon što se otpisu sukladno zakonu pridruže i ostali vjerovnici. Ostali vjerovnici će ovim Zakonom biti porezno stimulirani da blokiranim građanima otpišu dug do 10.000 kuna, no kako ne možemo predvidjeti odaziv vjerovnika jer će otpis ovisiti o njihovoj volji, ne možemo predvidjeti konkretne učinke na iznos duga u brojkama.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovog Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18), predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku, s ciljem i svrhom žurnog rješavanja problema insolventnosti građana, odnosno otvaranja mogućnosti za deblokadu računa građana. Time se građanima olakšava situacija u kojoj su se našli zbog blokade računa, potiče potrošnja i gospodarski rast.

Kako bi se mogli postići zadani ciljevi i poštivati rokovi predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O OTPISU DUGOVA FIZIČKIM OSOBAMA

DIO PRVI UVODNE ODREDBE

Predmet zakona

Članak 1.

Ovim Zakonom uređuju se uvjeti, način i postupak otpisa dospjelog neplaćenog duga, kamata, drugih pripadajućih troškova dužnika za koje se provodi ovršni postupak i reprogram poreznog duga koji nije naplaćen ovrhom, odnosno otpisan prema ovome Zakonu.

Svrha i cilj zakona

Članak 2.

(1) Svrha ovoga Zakona je provedba jednokratne mjere pomoći radi rješavanja problema blokiranih računa fizičkih osoba – građana, jednokratnim otpisom duga u iznosu utvrđenom ovim Zakonom i pružanja mogućnosti reprograma ostatka dospjelog poreznog duga obuhvaćenog ovrhom na novčanim sredstvima poreznog duga.

(2) Cilj ovoga Zakona je stvaranje mogućnosti za deblokadu računa dužnika iz članka 5. ovoga Zakona radi poticanja potrošnje i gospodarskog rasta te smanjivanja socijalnih razlika.

Primjena zakona

Članak 3.

Ovaj se Zakon ne primjenjuje na dospjeli neplaćeni dug koji se odnosi na tražbine s osnove privremenog uzdržavanja djeteta, novčane kazne izrečene u prekršajnim i kaznenim postupcima te obveze koje se odnose na tražbine prijašnjih dužnikovih radnika iz radnog odnosa po osnovi mirovinskog osiguranja.

Članak 4.

(1) Otpisi dospjelog duga u skladu s ovim Zakonom provode se neovisno o odredbama propisa o oporezivanju dobiti i dohotka koji uređuju porezno priznate otpise.

(2) Izvršeni otpisi dospjelog duga u skladu s ovim Zakonom smatraju se otpustom duga u smislu općeg propisa koji regulira obvezne odnose, neovisno o tome je li za isti otpis pribavljena dužnikova suglasnost.

Dužnik

Članak 5.

(1) U smislu ovoga Zakona dužnikom se smatra fizička osoba koja ne obavlja registriranu djelatnost i fizička osoba koja je registriranu djelatnost obavljala najduže do 31. prosinca 2017. godine, a nad kojom se provodi ovrha na novčanim sredstvima po računu radi naplate dospjelog duga iz članka 7. ovoga Zakona i koja se na dan stupanja na snagu ovoga Zakona još uvijek provodi.

(2) Registriranom djelatnošću, u smislu ovoga Zakona smatra se:

1. djelatnost obrta upisana u obrtni registar, sukladno propisima o obrtu
2. djelatnost trgovca fizičke osobe upisane u registar trgovačkog suda kao trgovac pojedinac, sukladno propisima o trgovačkim društvima
3. djelatnost slobodnog zanimanja fizičke osobe upisane u registar obveznika poreza na dohodak ili poreza na dobit od obavljanja samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja
4. djelatnost poljoprivrede i šumarstva fizičke osobe upisane u registar obveznika poreza na dohodak ili poreza na dobit od obavljanja samostalne djelatnosti poljoprivrede i šumarstva i/ili
5. ostale nenavedene samostalne djelatnosti fizičke osobe temeljem kojih je izvršen upis u registar obveznika poreza na dohodak ili poreza na dobit te su po toj osnovi obveznici poreza na dohodak od obavljanja samostalne djelatnosti ili poreza na dobit.

Grupe vjerovnika

Članak 6.

U smislu ovoga Zakona:

- Vjerovnici iz grupe I. su Republika Hrvatska, proračunski i izvanproračunski korisnici državnog proračuna koji se nalaze u Registru proračunskih i izvanproračunskih korisnika, trgovačka društva u isključivom vlasništvu Republike Hrvatske te pravne osobe kojima je osnivač Republika Hrvatska koje se nalaze u Registru trgovačkih društava i drugih pravnih osoba obveznika davanja Izjave o fiskalnoj odgovornosti koji objavljuje Ministarstvo financija kao i vjerovnici tražbina koje se naplaćuju temeljem rješenja Porezne uprave
- Vjerovnici iz grupe II. su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, proračunski i izvanproračunski korisnici proračuna jedinica lokalne i područne

(regionalne) samouprave koji se nalaze u Registru proračunskih i izvanproračunskih korisnika, financijske institucije te sve druge pravne osobe i fizičke osobe koje obavljaju registriranu djelatnost.

Dospjeli dug

Članak 7.

(1) Dospjeli dug dužnika iz članka 5. ovoga Zakona čine glavnica duga i trošak te pripadajuće kamate, za koji se na dan 31. prosinca 2017. godine provodila ovrha na novčanim sredstvima po računu i koja se na dan stupanja na snagu ovoga Zakona još uvijek provodi.

(2) Dospjelim dugom iz stavka 1. ovog članka se ne smatra naknada za provedbu ovrhe na novčanim sredstvima koja se naplaćuje prema odredbama propisa koji uređuju provedbu ovrhe na novčanim sredstvima, a koja se odnosi na osnove za plaćanje po kojima nije niti djelomično otpisan dug prema Vjerovniku iz grupe I., kao i dug iz osnove za plaćanje kojom je određena mjera osiguranja.

DIO DRUGI OTPIS DUGA

Otpis duga temeljem zakona

Članak 8.

(1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona dužniku iz članka 5. ovoga Zakona otpisuje se dospjeli dug iz članka 7. ovoga Zakona po osnovama za plaćanje Vjerovnika iz grupe I. najviše do ukupnog iznosa zbroja glavnice i troška svih Vjerovnika iz grupe I. od 10.000,00 kuna, a koji zbroj se uvećava za pripadajuće dospjele kamate.

(2) Ako dužnik ima dug po osnovama za plaćanje čiji ukupan iznos prema svim Vjerovnicima iz grupe I. prelazi iznos iz stavka 1. ovog članka, otpisat će se dug prema Vjerovniku iz grupe I. iz osnove za plaćanje koja je ranije upisana u Očevidniku redoslijeda osnova za plaćanje kod Financijske agencije sve do iznosa iz stavka 1. ovog članka.

Članak 9.

(1) Dužniku iz članka 5. ovoga Zakona Financijska agencija će u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona prestati izvršavati osnove za plaćanje za dug iz članka 8. ovoga Zakona kao i za naknadu za provedbu ovrhe na novčanim sredstvima koja se odnosi na osnovu koju se prestala izvršavati.

(2) O prestanku izvršavanja osnove za plaćanje iz stavka 1. ovoga članka Financijska agencija će u roku od 30 dana od dana prestanka izvršavanja osnove za plaćanje dostaviti izvješće u elektroničkom obliku Vjerovnicima iz grupe I. za osnove za plaćanje koje se na njih odnose.

(3) Vjerovnici iz grupe I., nakon zaprimanja podataka iz stavka 2. ovoga članka, izvršit će otpis duga i podnijeti prijedlog za obustavu ovrhe, odnosno poduzeti drugu odgovarajuću radnju koja dovodi do prestanka ovrhe na novčanim sredstvima radi naplate otpisanog duga. O izvršenom otpisu dospjelog duga vjerovnici iz grupe I. će obavijestiti dužnike u roku od 60 dana od izvršenog otpisa.

Otpis duga prema odluci vjerovnika **Članak 10.**

(1) Dužniku iz članka 5. ovoga Zakona, Vjerovnici iz grupe II. temeljem vlastite odluke mogu otpisati dospjeli dug bez ograničenja novčanog iznosa propisanog člankom 8. stavkom 1. ovoga Zakona.

(2) Vjerovnici iz stavka 1. ovoga članka mogu vlastitom odlukom odrediti hoće li dug otpisati samostalno ili temeljem zahtjeva dužnika.

(3) Vjerovnici iz stavka 1. ovoga članka će informaciju o odabranom načinu otpisa duga iz stavka 2. ovoga članka, učiniti javno dostupnom, putem objave u sredstvima javnog priopćavanja i/ili objavom na svojim mrežnim stranicama i/ili na neki drugi prikladan način, u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(4) U slučaju da se vjerovnici iz stavka 1. ovoga članka odluče za otpis dospjelog duga samostalno, dužni su u roku od 60 dana od dana objave o namjeri otpisa, izvršiti otpis duga i podnijeti prijedlog za obustavu ovrhe, odnosno poduzeti drugu odgovarajuću radnju koja dovodi do prestanka ovrhe na novčanim sredstvima radi naplate otpisanog duga.

(5) U slučaju da se vjerovnici iz stavka 1. ovoga članka odluče za otpis dospjelog duga temeljem zahtjeva dužnika, objavom iz stavka 3. ovoga članka pozvat će dužnike na podnošenje zahtjeva.

(6) Pisani zahtjev za otpis dužnik može podnijeti u roku od 30 dana od dana objave iz stavka 3. ovoga članka, a zahtjev minimalno sadrži:

- ime, prezime, adresu i OIB dužnika te
- opis i/ili oznaku dospjelog duga za koji se traži otpis.

(7) Vjerovnici iz stavka 5. ovoga članka dužni su u roku od 60 dana od dana podnošenja zahtjeva za otpis dužnika koji ispunjava uvjete, izvršiti otpis duga i podnijeti prijedlog za obustavu ovrhe odnosno poduzeti drugu odgovarajuću radnju koja dovodi do prestanka ovrhe na novčanim sredstvima radi naplate otpisanog duga. Vjerovnici iz stavka 1. ovoga članka će o izvršenom otpisu dospjelog duga obavijestiti dužnike bez odlaganja.

Učinak otpisa prema odluci vjerovnika Članak 11.

(1) Vjerovniku iz članka 6. ovoga Zakona, koji u skladu s člankom 8. odnosno člankom 10. ovoga Zakona izvrši otpis dospjelog duga i troška, ukupan iznos do 10.000,00 kuna, kao i pripadajuće dospjele kamate iskazane u prihodima odnosno tražbinama:

- obvezniku poreza na dobit, smatra se porezno priznatim rashodom
- obvezniku poreza na dohodak koji obavlja registriranu djelatnost, ne uključuje se u oporezive primitke.

(2) Otpis izvršen prema odluci vjerovnika sukladno odredbama ovoga Zakona, dužniku iz članka 5. ovoga Zakona ne smatra se oporezivim primitkom.

DIO TREĆI REPROGRAM POREZNOG DUGA

Članak 12.

(1) Za dospjeli porezni dug koji nije u potpunosti otpisan sukladno odredbama ovoga Zakona, a za koji se i dalje provodi ovrha na novčanim sredstvima dužnik iz članka 5. ovoga Zakona može poreznom tijelu podnijeti zahtjev za njegov reprogram.

(2) U smislu ovoga Zakona, dospjeli porezni dug iz stavka 1. ovoga članka je dospjeli nenaplaćeni, odnosno neplaćeni porezni dug nastao s osnove poreza, doprinosa i drugih javnih davanja čije je utvrđivanje i/ili naplata i/ili nadzor prema posebnim propisima u nadležnosti poreznog tijela definiranog odredbama zakona koji propisuje opći porezni postupak.

Postupanje po zahtjevu Članak 13.

(1) Zahtjev iz članka 12. stavka 1. ovoga Zakona može se podnijeti do 31. prosinca 2018. godine. Zahtjevi zaprimljeni nakon isteka roka odbacit će se rješenjem.

(2) Reprogramiranje dospjelog poreznog duga, za koji se provodi ovrha, a koji nije u potpunosti otpisan sukladno ovom Zakonu odobrava se u mjesečnim anuitetima, ovisno o visini dospjelog poreznog duga, i to:

VISINA POREZNOG DUGA	ROK OTPLATE
1	2
do 50.000,00 kuna	do 36 mjeseci
50.000,01 – 100.000,00 kuna	do 42 mjeseca
100.000,01 – 200.000,00 kuna	do 48 mjeseci
200.000,01 – 500.000,00 kuna	do 54 mjeseca
više od 500.000,00 kuna	do 60 mjeseci

(3) Na reprogramiranu glavnici dospjelog poreznog duga obračunava se zakonska zatezna kamata.

Rješenje Članak 14.

(1) O zahtjevu iz članka 12. stavka 1. ovoga Zakona odlučuje rješenjem porezno tijelo prema pravilima propisanim za opći upravni postupak.

(2) Po izvršnosti rješenja iz stavka 1. ovoga članka ovrha će se obustaviti za iznos duga obuhvaćenog rješenjem o reprogramu.

(3) Ako se dužnik ne pridržava rokova i načina plaćanja reprogramiranog dospjelog poreznog duga utvrđenog rješenjem iz stavka 1. ovoga članka, porezno tijelo će donijeti rješenje kojim će ukinuti rješenje iz stavka 1. ovoga članka.

Žalba Članak 15.

(1) Protiv rješenja iz članka 13. stavka 1. i članka 14. stavka 1. i 3. ovoga Zakona može se izjaviti žalba na način propisan zakonom kojim se uređuje opći porezni postupak.

(2) Žalba iz stavka 1. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.

Zastara Članak 16.

Od dana izvršnosti rješenja kojim je odobren reprogram do njegova isteka, odnosno do izvršnosti rješenja kojim se reprogram ukida, zastara ne teče.

DIO ČETVRTI
PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 17.

(1) Financijska agencija će za potrebe postupanja po ovom Zakonu koristiti javno objavljene podatke iz Registra proračunskih i izvanproračunskih korisnika i Registra trgovačkih društava i drugih pravnih osoba obveznika davanja Izjave o fiskalnoj odgovornosti koje objavljuje Ministarstvo financija.

(2) Ministarstvo financija će Financijskoj agenciji za potrebe postupanja po ovom Zakonu dostaviti podatke o fizičkim osobama koje na dan 1. siječnja 2018. godine obavljaju registriranu djelatnost.

Članak 18.

Ministarstvo financija će u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona provesti naknadnu procjenu učinaka ovoga Zakona i o tome izvijestiti Vladu Republike Hrvatske.

Stupanje na snagu
Članak 19.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Ovim člankom propisuje se predmet zakona kojeg čine uvjeti, način i postupak otpisa dospjelog neplaćenog duga, kamata i drugih pripadajućih troškova dužnika i reprogram poreznog duga koji je naplaćen ovrhom, odnosno otpisan prema ovom Zakonu.

Uz članak 2.

Ovim člankom propisuju se svrha i cilj zakona kroz provedbu jednokratne mjere pomoći u svrhu rješavanja problema blokiranim računima fizičkih osoba - građana.

Uz članak 3.

Prema ovom članku otpis duga se ne može izvršiti za obveze koje se odnose na tražbine s osnove privremenog uzdržavanja djece, novčane kazne izrečene u postupku pred sudom ili nadležnim tijelom, te obveze koje se odnose na tražbine prijašnjih dužnikovih radnika iz radnog odnosa prema posebnim propisima.

Uz članak 4.

Ovim člankom propisano je kako se otpisi dugova prema ovom Zakonu provode neovisno o uvjetima porezno priznatih otpisa prema propisima o oporezivanju dobiti i dohotka. Također se propisuje i učinak otpisa dugova, kao konačnog otpisa iako od dužnika nije pribavljena suglasnost, obzirom da se u praksi često događaju situacije da se dužnici ne odazivaju na pozive vjerovnika. S druge strane želi se spriječiti da vjerovnici otpisane dugove prema ovom Zakonu nastave potraživati.

Uz članak 5.

Ovim člankom propisuju se osobe na koje se primjenjuje Zakon. Prema ovom Zakonu fizičkim osobama smatraju se one fizičke osobe koje ne obavljaju registriranu djelatnost, odnosno građani te fizičke osobe koje su obavljale registriranu djelatnost, odnosno građani te fizičke osobe koje su obavljale registriranu djelatnost do 31. prosinca 2017. što uključuje primjerice i obrtnike koji su do tog datuma zatvorili obrte. Također je propisano što se smatra registriranom djelatnošću.

Uz članak 6.

Ovim člankom propisuje se podjela vjerovnika u dvije grupe, s time da su u Vjerovnicima iz grupe I. Republika Hrvatska, proračunski i izvanproračunski korisnici državnog proračuna koji se nalaze u Registru proračunskih i izvanproračunskih korisnika, trgovačka društva u isključivom vlasništvu Republike Hrvatske te pravne osobe kojima je osnivač Republika

Hrvatska koje se nalaze u Registru trgovačkih društava i drugih pravnih osoba obveznika davanja Izjave o fiskalnoj odgovornosti koji objavljuje Ministarstvo financija kao i vjerovnici tražbina koje se naplaćuju temeljem rješenja Porezne uprave a u Vjerovnicima iz grupe II. su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, proračunski i izvanproračunski korisnici proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji se nalaze u Registru proračunskih i izvanproračunskih korisnika, financijske institucije te sve druge pravne osobe i fizičke osobe koje obavljaju registriranu djelatnost.

Uz članak 7.

Ovim člankom propisuje se kako se dospjelim dugom smatra glavnica duga i trošak te pripadajuće kamate za koji se na dan 31. prosinca 2017. godine provodila ovrha na novčanim sredstvima po računu i koja se na dan stupanja na snagu ovoga Zakona još uvijek provodi. Dospjelim dugom se ne smatra naknada za provedbu ovrhe na novčanim sredstvima koja se naplaćuje prema odredbama Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima, a koja se odnosi na osnove za plaćanje po kojima nije niti djelomično otpisan dug prema vjerovniku grupe I. Dospjelim dugom ne smatra se dug iz osnove za plaćanje kojom je određena mjera osiguranja.

Uz članak 8. i 9.

Ovi članci propisuju otpis dospjelog duga po osnovama za plaćanje Vjerovnika iz grupe I. najviše do ukupnog iznosa zbroja glavnice i troška svih Vjerovnika iz grupe I. od 10.000,00 kuna. Uz otpisani iznos duga po osnovi glavnice i troška, otpisuje se i pripadajuća dospjela kamata.

Ako dužnik ima dug po osnovama za plaćanje čiji ukupan iznos prema svim Vjerovnicima iz grupe I. prelazi iznos od 10.000,00 kuna, otpisat će se dug prema Vjerovnicima iz grupe I. iz osnove za plaćanje koja je ranije upisana u Očevidniku redoslijeda osnova za plaćanje kod Financijske agencije. Također se propisuje postupak otpisa i obustave ovrhe kao i obveza Ministarstva financija dostave potrebnih podataka FINI.

Uz članak 10.

Ovim člankom propisano je postupanje Vjerovnika iz grupe II., odnosno da isti mogu otpisati dospjeli dug i pripadajuće kamate, temeljem vlastite odluke. Pri tome mogu odlučiti hoće li za otpis duga tražiti da dužnik podnese zahtjev za otpis. U svakom slučaju Vjerovnici iz grupe II. moraju informaciju o otpisu i odabranom načinu otpisa duga učiniti javno dostupnom kako se dužnici ne bi nepotrebno obraćali sa zahtjevom vjerovnicima koji uopće ne žele sudjelovati u otpisu. Također je propisano u kojim rokovima je potrebno izvršiti otpis odnosno obustaviti ovrhu koja se provodi radi naplate otpisanog duga.

Uz članak 11.

Ovim člankom propisuje se kako je iznos otpisa dugova i troškova do iznosa od 10.000,00 kuna uvećanog za pripadajuće kamate vezane uz taj dug, vjerovniku obvezniku poreza na dobit porezno priznat rashod, a vjerovniku obvezniku poreza na dohodak iznos otpisanog duga ne uključuje se u oporezive primitke.

Također, otpis izvršen sukladno odredbama ovoga Zakona dužniku se neće smatrati oporezivim primitkom.

Uz članak 12.

Ovim člankom propisano je da za dospjeli porezni dug koji nije otpisan sukladno odredbama ovoga Zakona, a za koji se i dalje provodi ovrha na novčanim sredstvima fizičke osobe mogu poreznom tijelu podnijeti zahtjev za reprogram dospjelog duga iz članka 7. ovoga Zakona.

Dospjeli porezni dug jest dospjeli nenaplaćeni, odnosno neplaćeni porezni dug nastao s osnove poreza, doprinosa i drugih javnih davanja čije je utvrđivanje i/ili naplata i/ili nadzor prema posebnim propisima u nadležnosti poreznog tijela. Porezno tijelo jest tijelo definirano odredbama zakona koji propisuje opći porezni postupak.

Uz članak 13.

Ovim člankom propisano je da se zahtjev za reprogram može podnijeti do 31. prosinca 2018. Zahtjevi zaprimljeni nakon isteka roka odbacit će se rješenjem. Reprogramiranje dospjelog duga sukladno ovom Zakonu odobrava se u mjesečnim anuitetima, ovisno o visini dospjele glavnice, i to najduže do 60 mjeseci. Također je propisano da se na reprogramiranu glavicu dospjelog duga obračunava zakonska zatezna kamata.

Uz članak 14.

Ovim člankom propisano je da se o zahtjevu za reprogram odlučuje rješenjem koje donosi porezno tijelo prema pravilima propisanim za opći upravni postupak. Po izvršnosti rješenja ovrha će se obustaviti za iznos duga obuhvaćenog rješenjem o reprogramu.

Ne pridržavanjem rokova i načina plaćanja reprogramirane glavnice dospjelog duga, rješenje će se ukinuti, a dužniku prestaje pravo na otpis duga s osnove pripadajućih kamata i troškova.

Uz članak 15.

Ovim člankom propisano da se protiv rješenja kojim je odlučeno o reprogramu i rješenja kojim se ukida reprogram može izjaviti žalba nadležnom drugostupanjskom tijelu. Izjavljena žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

Uz članak 16.

Ovim člankom propisano je da od dana izvršnosti rješenja kojim je odobren reprogram do njegova isteka, odnosno do izvršnosti rješenja kojim se reprogram ukida, zastara ne teče.

Uz članak 17.

Ovim člankom propisano je da će Financijska agencija za potrebe postupanja po ovom Zakonu koristiti javno objavljene podatke iz Registra proračunskih i izvanproračunskih korisnika i Registra trgovačkih društava i drugih pravnih osoba obveznika davanja Izjave o fiskalnoj odgovornosti koje objavljuje Ministarstvo financija.

Također je propisano da će Ministarstvo financija Financijskoj agenciji za potrebe postupanja po ovom Zakonu dostaviti podatke o fizičkim osobama koje na dan 1. siječnja 2018. godine obavljaju registriranu djelatnost.

Uz članak 18.

Ovim člankom se propisuje da će Ministarstvo financija u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona provesti naknadnu procjenu učinaka ovog Zakona i o tome izvijestiti Vladu Republike Hrvatske. Budući da se radi o zaštiti osobitog gospodarskog i socijalnog interesa blokiranih građana, kojim Zakonom će se riješiti problem insolventnosti građana, odnosno otvoriti mogućnost za deblokadu računa građana isto predstavlja ostvarenje traženog uvjeta o zaštiti gospodarskog i socijalnog interesa prema članku 17. Zakona o procjeni učinaka propisa. Time se građanima olakšava situacija u kojoj se našli zbog blokade računa, potiče potrošnja i gospodarski rast.

Uz članak 19.

Ovim člankom propisuje se da će se Zakon objaviti u Narodnim novinama, kao i njegovo stupanje na snagu.